

Ruim anderhalf jaar geleden kwam ik er achter dat Toneelgroep Amsterdam (TA). en Stadsschouwburg Amsterdam (ssba) twee keer per maand voorstellingen in het Engels boventitelden, iets wat dit seizoen kennelijk wordt voortgezet gezien het meer dan levensgrote bord dat maanden op de voorgevel van de Stadsschouwburg prijkte :

Yes, we are surtitled!

Nadat ik , (behebt met een stevig hoorprobleem) een aantal van deze voorstellingen had gezien bedacht ik dat het een koud kunstje zou moeten zijn voor TA en ssba om met enige regelmaat een Nederlandse voorstelling in het Nederlands te boventitelen, ten bate van vele honderden slechthorende toneelliefhebbers.

Na meer dan een jaar vergaderden met de betrokkenen was het dan eindelijk zover : Het Nationale Toneel uit den Haag en TA zouden elk in beider theaters één van hun voorstellingen boventitelen: het Jaar van de Kreeft (TA) en De Revisor (het Nationale Toneel). Voor dit project had ik een sponsor gevonden : Frans Story, directeur van van Boxtel Hoorwinkels. Hij betaalde niet alleen alle kosten , maar kocht bovendien een groot aantal extra kaartjes die via zijn website gretig werden afgenomen.

De NVVS (Nederlandse Vereniging Voor Slechthorenden) steunde het initiatief van harte.

De voorstellingen vonden plaats in april en mei en er mag rustig gesproken worden van een groot succes.Tot grote verrassing van de initiatiefnemers en beide toneelgezelschappen waren niet alleen de bezoekers uit de doelgroep enthousiast : ook veel toeschouwers zonder enige gehoorbeperking bleken de de boventitels als een zeer welkome ondersteuning te ervaren.

Nederland heeft ongeveer 1.500.000 doven en slechthorenden.

Dit hoge aantal komt niet alleen door de vergrijzing, maar ook omdat bij jongeren gehoorschade (door te luide muziek) onrustbarend toeneemt.

Om deze omvangrijke groep zo goed mogelijk te bedienen eist de regering sinds enkele jaren dat op alle NPO zenders elke Nederlandse uitzending in het Nederlands wordt ondertiteld, dus ook live programma's zoals het journaal, DWDD, Pauw enz enz.

Horen mag dan niet onze sterkste kant zijn ; lezen kunnen wij als de beste!

Helaas geldt voor vrijwel elke slechthorende : theaterbezoek is zo goed als onmogelijk. Veel theaters hebben weliswaar een ringleiding, maar daar er ongeveer 1500 verschillende hoortoestellen in omloop zijn ,is zo' n systeem slechts bruikbaar voor een klein aantal modellen.Bovendien blijkt uit onderzoek dat men in theaters vergeet ringleidingen aan te zetten, of dat er andere redenen zijn waarom dit niet werkt.p

TA dankt zijn grote internationale succes natuurlijk in de eerste plaats aan de kwaliteit van zijn voorstellingen, maar deze zouden nooit in het buitenland te zien zijn geweest

zonder het fenomeen boventitels. Dit seizoen speelt TA vier verschillende stukken: in Taipei, Seoul, Moskou, Rio de Janeiro, Rome, New York, Girona, Amiens.....

Couperus "van dingen die voorbij gaan .." ging onlangs in première tijdens de Ruhrbiennale, door TA boventiteld in Duits en Engels!

Voor titels hoeft een theater niet verbouwd te worden!

Boventitelen is relatief eenvoudig : een stuk moet eenmalig, al dan niet vertaald, titelklaar worden gemaakt, de apparatuur is simpel en transportabel, en één medewerker moet tijdens de voorstelling via een laptop de titels bedienen. TA heeft hiervoor 3 medewerkers beschikbaar.

Maar na de succesvolle voorstellingen hoorden wij 5 maanden niets. Pas enkele dagen geleden werden Frans Story en ondergetekende uitgenodigd voor de bespreking van een rapport dat nav de pilotvoorstellingen was gemaakt.

Hoewel zeer gedetailleerd bleek dit rapport niet echt te gaan over de vier voorstellingen, en ook maar zijdelings antwoord te geven op de enige vraag die ons echt bezig hield: waren de bevindingen van TA, ssba en het Nationale Toneel even positief als de talloze gunstige reacties die wij zelf hadden ontvangen?

Gelukkig mochten we het antwoord op deze vraag voorzichtig als positief interpreteren. Beleidsmedewerkers of althans mensen met mandaat van òf ssba, of TA of het Nationale Toneel waren bij deze bijeenkomst niet aanwezig, zodat er geen enkele directe vraag kon worden gesteld.

Wel sprak tot ons de enige andere aanwezige, de Eerste Medewerker Secretariaat (officiële titel) die ons namens bovenstaande instanties mocht melden:

(voorlezend van een briefje) : " Het is niet uitgesloten dat wij nog eens nader onderzoek zullen doen, maar wij zien voorlopig geen aanleiding om in dit project het voortouw te nemen".

Nog niet verslagen door deze onelegante behandeling probeer ik bij deze nog één keer of ik mensen met gevoel voor dit probleem kan motiveren, op welke wijze dan ook, hun invloed aan te wenden zodat we binnenkort op de gevel van de Stadsschouwburg kunnen lezen:

JA, WIJ BOVENTITELLEN !

merel laseur